

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 715/2025-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľa **Gréckokatolícke arcibiskupstvo Prešov**, Hlavná 1, Prešov, IČO 00 179 205, zastúpeného Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s.r.o., Radlinského 1735/29, Dolný Kubín, proti uzneseniam Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 29Ek/1590/2024 z 21. januára 2025 a 8. septembra 2025 a sp. zn. 79Ek/280/2024 z 19. decembra 2024 a z 2. septembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavné sťažnosti **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavné sťažnosti sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 2. októbra 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základného práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami okresného súdu sp. zn. 29Ek/1590/2024 z 21. januára 2025 a z 8. septembra 2025. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenia okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň žiada priznať mu od okresného súdu finančné zadosťučinenie 10 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom. Predmetná ústavná sťažnosť bola pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi, členovi I. senátu ústavného súdu, a na ústavnom súde je vedená pod sp. zn. Rvp 2603/2025.

2. Ústavnému súdu bola 2. októbra 2025 doručená ďalšia ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základného práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru uzneseniami okresného súdu sp. zn. 79Ek/280/2024 z 19. decembra 2024 a 2. septembra 2025. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenia okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň žiada priznať mu od okresného súdu finančné zadosťučinenie 10 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom. Predmetná ústavná sťažnosť

bola pridelená sudcovi spravodajcovi Petrovi Strakovi, členovi II. senátu ústavného súdu, a na ústavnom súde je vedená pod sp. zn. Rvp 2604/2025.

3. Plénum ústavného súdu rozhodlo uznesením č. k. PLs. ÚS 72/2025-5 z 22. októbra 2025 o spojení vecí vedených pod sp. zn. Rvp 2603/2025 a sp. zn. Rvp 2604/2025 na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 2603/2025.

4. Z ústavných sťažností, ich príloh a obsahu predmetných spisov okresného súdu vyplýva, že na základe exekučného titulu uznesenia Okresného súdu Kežmarok č. k. 4C/187/2006-720 zo 14. februára 2023 v spojení s uznesením Okresného súdu Poprad č. k. KK-4C/187/2006-770 z 28. júna 2023 boli proti sťažovateľovi ako povinnému a v prospech oprávneného Pamiatkového úradu Slovenskej republiky vedené pred okresným súdom exekučné konania pod sp. zn. 29Ek/1590/2024 (na vymoženie trov prvoinštančného a sťažnostného konania) a pod sp. zn. 79Ek/280/2024 (na vymoženie trov odvolacieho a dovolacieho konania).

5. Sťažovateľ podal v oboch konaniach návrh na zastavenie exekúcie z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie, nemožnosti byť povinným subjektom v exekučnom konaní. Namietal zámenu povinného Gréckokatolícka cirkev na Slovensku s vlastnou právnou subjektivitou za iný subjekt – Gréckokatolícke arcibiskupstvo Prešov tiež s vlastnou právnou subjektivitou, ktorý ani nebol účastníkom (základného) konania iba zástupcom Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku. Svoje námietky opieral o rozhodnutie ústavného súdu (III. ÚS 136/2023) z ktorého má tiež vyplývať, že žalobcom v základnom konaní bola Gréckokatolícka cirkev na Slovensku, nie sťažovateľ. Okresný súd uzneseniami vydanými vyšším súdnym úradníkom (ďalej len „VSÚ“) návrhy sťažovateľa na zastavenie exekúcie zamietol. Poukázal na zhodné označenie žalobcu v exekučnom titule a povinného v návrhu na vykonanie exekúcie. Sťažovateľom uvádzané námietky mali byť podľa názoru okresného súdu uplatnené v opravnom prostriedku proti exekučnému titulu, a nie v exekučnom konaní. Exekučný súd nie je oprávnený preskúmať vecnú správnosť rozhodnutí vydaných v základnom konaní. Vymedzenie postavenia oprávneného a povinného v exekučnom konaní je len procesné, vykonanie exekúcie prichádza do úvahy len v prospech toho, kto má podľa exekučného titulu právo na plnenie a len proti tomu, kto je označený ako povinný v exekučnom titule. Okresný súd nepovažoval za preukázané, že by po vzniku exekučného titulu došlo k prevodu alebo prechodu práv a povinností zo žalobcu alebo žalovaného na tretí subjekt.

6. Sťažnosti sťažovateľa proti týmto uzneseniam okresný súd zamietol napadnutými uzneseniami vydanými sudcom. Na doplnenie vecne správnych uznesení doplnil, že sťažovateľ podal v roku 2006 žalobu a nebol žiadnym zástupcom, ale stranou sporu. Subjekt Gréckokatolícka cirkev na Slovensku (IČO 51 311 917) právne vznikol až 1. novembra 2017 (do vtedy bol iba registrovanou cirkvou). Poukázal na to, že vo všetkých konaniach od súdu prvého stupňa až po dovolací je popri riadnom názve (a adrese a IČO) sťažovateľa uvedená aj Gréckokatolícka cirkev na Slovensku, a zároveň polemizoval nad prípadnou výhodnosťou neohraničenosti subjektu žalobcu, ktorá bola namietaná až v ústavných sťažnostiach. Prípadné nesprávne použitie názvu samo osebe nespôsobuje materiálnu nevykonateľnosť exekučného titulu či nedostatok exekučnej pasívnej legitímácie sťažovateľa, ak je cez iné komponenty identifikácie (sídlo, IČO) a priebeh základného konania ustálené, kto je povinným subjektom (29Ek/1590/2024). Resp. že sťažovateľ nepreukázal, že jednoznačnému identifikátoru (IČO 00 179 205) uvedenému v exekučnom titule

zodpovedá iná osoba než osoba uvedená ako povinná v návrhu na vykonanie exekúcie. Navyše, pred názov uvedené (nadbytočné) označenie Gréckokatolícka cirkev na Slovensku, môže byť máťúce, keď nejde o úplný a presný názov subjektu registrovaného pod IČO 00 179 205, uvedené však nemá za následok nevykonateľnosť exekučného titulu či nedostatočnú identifikáciu povinnej osoby. Okresný súd dodal, že sťažovateľom uvádzanému IČO 51 311 917 zodpovedá subjekt s názvom Gréckokatolícka cirkev v Slovenskej republike. Sťažovateľom odkazované rozhodnutia ústavného súdu nemajú za následok nedostatok pasívnej vecnej legitímácie v exekučnom konaní, keďže nemajú žiadny dopad na exekučný titul, nie sú pre okresný súd v tejto veci záväzné (79Ek/280/2024).

7. Poverený súdny exekútor okresnému súdu v oboch exekučných konaniach doručil upovedomenia o ukončení exekúcie z dôvodu splnenia celkového vymáhaného nároku oprávneného a trov exekúcie.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ po rekapitulácii svojich podaní a rozhodnutí v exekučných konaniach v ústavných sťažnostiach (rovnako ako v návrhoch na zastavenie exekúcie a v sťažnostiach) namieta, že účastníkom konania (resp. stranou sporu) na strane žalobcu v základnom konaní bol subjekt Gréckokatolícka cirkev na Slovensku s vlastnou právnou subjektivitou a ten bol (iba) zastúpený sťažovateľom, ktorý má rovnako vlastnú a od žalovaného oddelenú právnú subjektivitu. Okresný súd túto skutočnosť ignoroval, a to napriek rozhodnutiam ústavného súdu (III. ÚS 136/2023 a I. ÚS 304/2023). Sťažovateľ namieta nesprávne právne posúdenie otázky pasívnej vecnej legitímácie okresným súdom a skutočnosť, že ignoroval existujúce rozhodnutia ústavného súdu (dostal sa do rozporu so záväznou judikatúrou ústavného súdu). Napadnuté rozhodnutia považuje za nedostatočne odôvodnené a arbitrárne.

III.

Predbežné prerokovanie ústavných sťažností

9. Podstatou ústavných sťažností je namietané porušenie práv sťažovateľa napadnutými uzneseniami o zamietnutí jeho návrhov na zastavenie exekúcie a napadnutými uzneseniami o zamietnutí jeho sťažností proti týmto uzneseniam z dôvodu ich arbitrárnosti a nedostatočného odôvodnenia. Sťažovateľ trvá na tom, že v základnom konaní nebol stranou sporu, a preto nemôže byť ani povinným v exekučnom konaní, čo potvrdzujú existujúce rozhodnutia ústavného súdu.

10. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenia okresného súdu vydané VSÚ, ústavný súd pripomína, že ich na základe sťažností sťažovateľa už preskúmal okresný súd a rozhodol napadnutými uzneseniami vydaným sudcom, z ktorých odôvodnenia vyplýva, že sťažovateľ v sťažnosti uplatnil totožnú námietku ako v ústavnej sťažnosti.

11. O ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa v súvislosti s napadnutými uzneseniami vydanými VSÚ tak bol príslušný rozhodovať okresný súd obsadený sudcom, ústavný súd preto sťažnosti v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona

č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako neprípustné.

12. Okresný súd napadnutými uzneseniami vydanými sudcom (ďalej len „napadnuté uznesenia“) zamietol sťažnosti proti uzneseniam o zamietnutí jeho návrhov na zastavenie exekúcie.

13. Exekučné konanie je súčasťou práva na súdnu ochranu. Jeho účelom je dosiahnuť splnenie povinnosti, ktorá povinným nebola rešpektovaná a splnená dobrovoľne, a to zásahom do majetkovej a osobnej sféry jednotlivca, za súčasného rešpektovania práv povinného a tretích osôb dotknutých exekúciou. Základným predpokladom vedenia exekučného konania je existencia spôsobilého exekučného titulu. Nevyhnutnou vlastnosťou exekučného titulu je jeho vykonateľnosť, a to tak formálna, ako aj materiálna. Materiálna vykonateľnosť predstavuje súhrn obsahových náležitostí exekučného titulu umožňujúcich bezproblémové identifikovanie subjektov i rozsahu judikovanej povinnosti (*Števček, M. a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2022. s. 941.*). Pod materiálnou vykonateľnosťou teda rozumieme súhrn materiálnych znakov, ktoré zabezpečujú reálnu vynútiteľnosť práva obsiahnutého v exekučnom titule (*Števček, M. a kol. Exekučný poriadok. Komentár, 3. vydanie. C.H. Beck, 2018. s. 185.*).

14. Ústavný súd zdôrazňuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity nie je vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neutržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody.

15. V zmysle uvedeného sa ústavný súd zamerá na posúdenie otázky, či aplikácia noriem exekučným súdom je z ústavného hľadiska udržateľná a či napadnuté rozhodnutia spĺňajú požiadavky kladené na ich náležité odôvodnenie, a to s ohľadom na limity ústavného prieskumu.

16. Sťažovateľ výslovne formuluje výhrady k posúdeniu svojej pasívnej exekučnej legitimácie okresným súdom.

17. Chápanie účasti v exekučnom konaní je procesnoprávne, pričom exekučné orgány sa obmedzujú na kontrolu, či je exekúcia vedená v prospech toho, komu z exekučného titulu vyplýva právo na plnenie, a v neprospech toho, kto je zaviazaný plniť. Proti inému než tomu, kto je v rozhodnutí označený ako povinný, alebo v prospech iného než toho, kto je v rozhodnutí označený ako oprávnený, možno vykonať exekúciu, len ak sa preukázalo, že naňho prešla povinnosť alebo právo z exekučného titulu.

18. Medzi iné skutočnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti exekučného titulu [ako dôvodu zastavenia exekúcie podľa § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku], patrí aj materiálna nevykonateľnosť exekučného titulu. Rozhodnutie nie je materiálne vykonateľné, ak údaje v ňom uvedené nezodpovedajú reálnemu právnemu stavu alebo ak sú tieto údaje natoľko neurčité, že ich nie je

možné identifikovať. Napríklad veriteľ alebo dlžník, ktorí sú uvedení v exekučnom titule, neexistujú alebo ich nie je možné identifikovať.

19. V posudzovanej veci okresný súd nedospel k záveru o materiálnej nevykonateľnosti exekučného titulu z dôvodu nedostatku pasívnej procesnej legitimácie povinného označeného v exekučnom titule ako „Gréckokatolícka cirkev na Slovensku, Gréckokatolícke arcibiskupstvo Prešov, so sídlom Hlavná 1, Prešov, IČO 00 179 205“ a v návrhu na vykonanie exekúcie rovnako ako „Gréckokatolícka cirkev na Slovensku, Gréckokatolícke arcibiskupstvo Prešov, Hlavná 1, 081 35 Prešov, IČO 00 179 205“. Ani prípadné nesprávne označenie v názve vzhľadom na ostatné jednoznačné identifikátory materiálnu nevykonateľnosť nespôsobujú. Okrem formálneho označenia subjektu pritom odkázal aj na konkrétne okolnosti veci prejednávanej v základnom konaní, konkrétne na vznik právnej subjektivity Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku až v roku 2017, pričom žaloba bola podaná v roku 2006. Zároveň s odkazom na viazanosť exekučného súdu právoplatným a vykonateľným exekučným titulom uviedol, že tvrdenú zámenu subjektov mal sťažovateľ namietať v základnom konaní.

20. Ústavný súd dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutých uznesení v spojení s predchádzajúcimi uzneseniami VSÚ (pozri body 5 a 6 tohto uznesenia) je dostačujúce, nevykazuje žiadne známky svojvôle či nepreskúmateľnosti. Okresný súd dostatočne zdôvodnil, prečo nevzhliadol materiálnu nevykonateľnosť exekučného titulu, resp. nedostatok pasívnej legitimácie sťažovateľa, preto ústavný súd v jeho rozhodovaní neidentifikoval porušenie práva na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie sťažovateľa.

21. Na už uvedenom závere nie je spôsobilá nič zmeniť ani reakcia okresného súdu na sťažovateľovu námietku o rozpore so skoršími rozhodnutiami ústavného súdu. Uznesenie č. k. III. ÚS 136/2023-11 zo 16. marca 2023 (ktoré nadobudlo právoplatnosť 20. marca 2023) a uznesenie č. k. I. ÚS 304/2023-13 z 25. mája 2023 (ktoré nadobudlo právoplatnosť 13. júna 2023) boli známe okresnému súdu už v základnom konaní, keď 28. júna 2023 rozhodoval o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu o výške trov konania (pozri bod 19 exekučného titulu).

22. Ústavný súd opakuje, že exekučný súd nesmie skúmať vecnú správnosť exekučného titulu. Exekučný titul osvedčuje, že judikovaná pohľadávka v čase vzniku exekučného titulu existuje. Osvedčený právny stav nemôže byť v exekúcii (v zásade) prehodnotený. Znamená to, že exekučný súd nesmie prehodnotiť, že vymáhaná pohľadávka vznikla. Zároveň musí exekučný súd vychádzať z toho, že zánik vymáhanej pohľadávky nespôsobila právna skutočnosť, ktorá nastala pred vznikom exekučného titulu (porov. Števček, M., Kotrecová, A., Tomašovič, M., Molnár, P. a kol. Exekučný poriadok. Komentár. 3. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2018. s. 349.).

23. Nad rámec už okresným súdom naznačenej úvahy nad prípadnou výhodnosťou neohraničenosti subjektu žalobcu, ktorá bola namietaná až v ústavných sťažnostiach (po právoplatnom skončení veci vrátane rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania), resp. o účelovosti argumentácie sťažovateľa, ústavný súd len pripomína, že to bol práve sťažovateľ ako žalobca v základnom konaní, kto sám seba označil ako „Gréckokatolícka cirkev na Slovensku, Gréckokatolícke arcibiskupstvo Prešov“ a až následne po právoplatnom skončení základného konania v ústavných sťažnostiach namietal, že na strane žalobcu v predmetnom sporovom konaní vystupoval subjekt s nedostatočnou procesnou legitimáciou.

24. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavné sťažnosti sťažovateľa v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu